

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **A. S.**, zast. Mgr. Janem Švarcem, advokátem se sídlem Vodičkova 695/24, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad práce - krajská pobočka pro hlavní město Prahu**, se sídlem Domažlická 1139/11, Praha 3, ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2019, č. j. 8 A 186/2018 - 12,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2019, č. j. 8 A 186/2018 - 12, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci, předcházející řízení

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podanou kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo pro nezaplacení soudního poplatku zastaveno řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti. Stěžovatelka se touto žalobou domáhala vydání rozsudku, kterým by byla žalovanému uložena povinnost vydat rozhodnutí v řízení o odejmutí příspěvku na bydlení pro období ode dne 1. 4. 2018 do 30. 6. 2018 zahájeném dne 20. 7. 2018.

[2] Ze soudního spisu je patrné, že dne 20. 7. 2018 bylo stěžovatelce doručeno oznámení o zahájení řízení o odejmutí předmětného příspěvku. Dne 21. 8. 2018, rozhodnutím č. j. 1329984/18/AB, byl příspěvek odejmut. Ministerstvo práce a sociálních věcí rozhodnutím ze dne 1. 11. 2018, č. j. MPSV-2018/218352-911, vyhovělo odvolání stěžovatelky a rozhodnutí žalovaného zrušilo a věc mu vrátilo k dalšímu řízení. Žalovaný však ke dni podání žaloby nerozhodl.

[3] Městský soud po obdržení žaloby dne 13. 12. 2018 zjistil, že nebyl zaplacen soudní poplatek, proto stěžovatelku vyzval usnesením ze dne 17. 1. 2019, č. j. 8 A 186/2018 - 7,

aby soudní poplatek uhradila ve lhůtě 15 dní. Stěžovatelka tak neučinila, proto městský soud řízení na ochranu proti nečinnosti napadeným usnesením zastavil dle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), ve spojení s ustanovením § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka kasační stížnost.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[4] Stěžovatelka napadá usnesení městského soudu pro jeho nezákonnost a uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Má za to, že městský soud pominul skutečnost, že předmětné řízení je osvobozeno od soudního poplatku. Podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích je řízení ve věcech státní sociální podpory osvobozeno, přičemž podle judikatury Nejvyššího správního soudu se toto osvobození vztahuje rovněž na soudní řízení o ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Důvod k zastavení řízení tak nebyl dán. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že vzhledem k tomu, že se jedná o procesní otázku, nebude se vyjadřovat a rozhodnutí nechá plně v kompetenci Nejvyššího správního soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením formálních náležitostí kasační stížnosti, přičemž konstatoval, že se jedná o včasnou kasační stížnost, podanou osobou řádně zastoupenou, která míří proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a současně zkoumal, zda netrpí vadami, ke kterým musí přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Předmětem sporu je otázka, zda žaloba na ochranu proti nečinnosti podaná v řízení o odejmutí příspěvku na bydlení podléhá soudnímu poplatku či nikoli.

[9] Podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích se od poplatku osvobozují řízení ve věcech důchodového pojištění (zabezpečení), příplatku k důchodu, zvláštního příspěvku k důchodu, nemocenského pojištění, *státní sociální podpory*, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a státních dávek, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a kompenzace a dávek pěstounské péče. Jedná se tak o tzv. osvobození věcné, kdy zákonodárce považoval za vhodné a spravedlivé vyjmout z poplatkové povinnosti tato řízení jako celek, a to z důvodu obecného předpokladu, že v případě těchto řízení jsou žalobci ve velmi složitých životních situacích, kdy zpravidla též čerpají rozličné sociální dávky, na nichž jsou existenčně závislí.

pokračování

Proto je žalobcům přiznáno osvobození od soudních poplatků přímo ze zákona, čímž jim zákonodárce umožnil jednoduchý přístup ke správnímu soudu.

[10] Podle § 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, je dávkou státní sociální podpory mimo jiné příspěvek na bydlení. Řízení ve věci týkající se příspěvku na bydlení, tedy i řízení ve věci odejmutí takového příspěvku, je nutno podřadit pod řízení ve věci státní sociální podpory, a jako takové je dle shora uvedeného osvobozeno od soudních poplatků pro svou povahu věci.

[11] Žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, upravená v § 79 a násl. s. ř. s., jako taková obecnému osvobození od soudního poplatku pro svou povahu věci nepodléhá. Nejvyšší správní soud však v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 23. 10. 2014, č. j. 4 Ans 11/2013 - 25, publ. pod č. 3152/2015 Sb. NSS, dostupném na www.nssoud.cz, dospěl k závěru, že osvobození od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích se vztahuje na všechny typy soudních řízení upravené v soudním řádu správním. Tento závěr je nutno aplikovat i v nyní posuzované věci. Je-li řízení ve věci příspěvku na bydlení věcně osvobozeno od soudního poplatku, je tomu tak i v případě řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti, jíž se stěžovatelka domáhá své ochrany práv v rámci řízení o odejmutí příspěvku na bydlení. Jak uvedl rozšířený senát zdejšího soudu, který rozhodoval v obdobné věci, „[b] ylo by absurdní, aby žalobce byl osvobozen od soudního poplatku ve věci žaloby proti rozhodnutí o přiznání starobního důchodu, zatímco v situaci, kdy tvrdí, že správní orgán je s vydáním takového rozhodnutí v prodlení, by tentýž žalobce soudní poplatek musel hradit. Důvody osvobození ve věcech nečinnostních jsou z povahy věci ještě intenzivnější než důvody osvobození ve věcech žaloby proti rozhodnutí (arg. a fortiori, konkrétně a minori ad maius)“.

[12] Ve světle shora uvedeného shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou a napadené usnesení nezákonným.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s napadeným závěrem městského soudu, kasační stížnost proto vyhodnotil jako důvodnou a usnesení městského soudu dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V tomto řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

